

Boj proti fašizmu; je boj vsakega poštenega rodoljuba; vsakega delavca in delavke — pač vsakega brez izjeme na politično, narodno ali pa versko pripadnost!

CENA NAROČNINI:
Za Kanado in USA.
Za eno leto \$3.00
Za pol leta 1.75

Edinost

EDINOST
206 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ont.

"Authorized as second class mail,
Post Office Department, Ottawa"

Let. 4. Št. 156.

Cena 5 c.

NEODVISNO GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV
TORONTO, ONTARIO WEDNESDAY, APRIL 3RD, 1946.

Price 5c.

Vol. 4. No. 156.

Položaj v Julijski Krajini

V smislu pogodbe med vladami Združenih Držav, Vel. Britanije in Jugoslavije, je bila Julijska krajina razdeljena v dve okupacijske cone; — cona B vključuje teritorij na vzhodni strani reke Isonzo (Soča) in v cono A na zapadni strani reke. Cona A vključuje tudi mesta Trst, Gorica in vojno pistanišče Pulj kateri se nahajajo na vzhodni strani reke.

V coni B katera je zasedena po Jugoslovanskih četah se demokracija lepo in hitro razvija, medtem ko v coni A okupirani po zavezniških silah vzdigujejo svojo glavo fašistični elementi. Zona A je postala pravo leglo zarotniške in teroristične aktivnosti proti sosednji Jugoslaviji. Vojni zločinci kot živko Topalovič, predsednik takozvanega Mihajlovičevega "Nacionalnega Komiteta" in zloglasna slovenska izdajalca Krek in Žebot se prosto gibljeta v coni A. Krek je bil minister jugoslovanske ubožne vlade katera je podpirala Mihajloviča in vse ostale kvizlingske elemente v Jugoslaviji. Žebot je bil preiskovalni sodnik v takozvani Belgijski vojašnici v Ljubljani, katera je bila za časa italijanske okupacije spremenjena v ječo iz katere je bila samo ena pot — na strelišče. V Trstu živi mnogo ustašev katerim je uspelo pobegniti pred razjarjenim narodom. Ti zločinci in izdajalci imajo zvezo z rablji in mesarji jugoslovanskega naroda, kateri se nahajajo v srednji Italiji z Svetozar Vujkovičem ki je bil nekoč ravnatelj belgrajskega koncentracijskega taborišča v Banjici, kjer je bilo na tisoče srbskih rodoljubov pomorjenih in z ustaškimi mesarjem Gutičem.

Ta zločinska banda ima zaščito Vatikana, kateri vihti krepce v obrambo "nedolžnih političnih beguncev" iz Jugoslavije in daje blagoslov, tem intrigarjem kateri kujejo zarote proti novi demokraciji Jugoslaviji z pomočjo italijanskih fašistov in častnikov Andersove poljske "Armade". Opačilo se je že večkrat v tržaškem časopisu, da jugoslovanski kvizlingi igrajo vidno vlogo v proti jugoslovanskih demonstracijah, katere so prirejane po fašistih v Trstu.

Cona A je postala brolj kjer se kujejo najgrše in najpodeljeje zarote proti Jugoslaviji. Jugoslovanski varnostni organi so aretirali številne osebe kateri so imeli zveze med tržaškimi fašisti in zločinci kateri se skrivajo v Jugoslaviji. Italijanski in jugoslovanski fašisti si na vse načine prizadevajo, da zmanjšajo splošne želje prebivalstva Julijske Krajine priključiti se Jugoslaviji.

V Julijski krajini je ustvarjen položaj, kateri je zelo podoben položaju 1918 — 1922 ko so musolinijevi "črnostrajčki" vdiral v kulturne in ekonomske ustanove ter zavratno morili ugledne Slovence in Hrvaske politične voditelje.

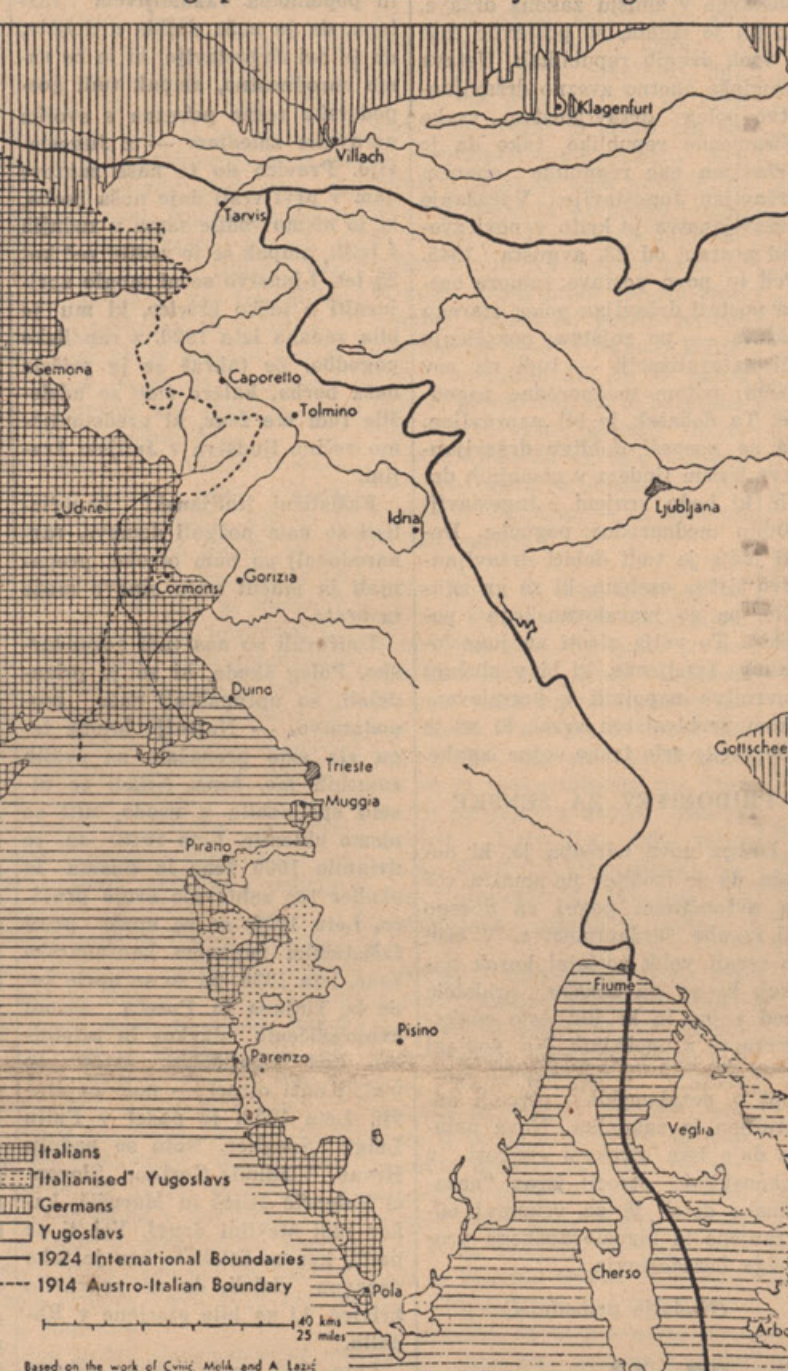
Fašistični suroveži v coni A so svoje delovanje pospešili na predvečer prihoda mednarodne komisije katera raziskuje kakšen narod je tam naseljen in razpoloženje naroda v ondnih krajih kam hoče pripadati.

Fašisti so celo poskušali pridobiti Jugoslovane, da zapuste cono B. Poskušalo se je tudi, da se provzroči spopad med angleškimi in jugoslovanskimi četami na demarkacijski črti. Fašistični provokatorski agente so bili vtihotapljeni v cono B iz cone A. Prihod Andersovih odelkov pod poveljstvom poklicnih provokatorjev je položaj še poslabšalo. Sprehajanje Andersovih poljakov v angleških uniformah po tržaških ulicah je provzročilo utemeljeno bojazen med prebivalstvom, ker je znano celemu svetu, da so oni zmorni stori vsako stvar če je še tako odurna in agabna.

Na 13. julija so okupacijske oblasti v coni A vpostavile fašistične zakone, kateri so bili v veljavi predno se je Italija podala. Na 15. avgusta so zamenjali Ljudske odbore z nameščenici katere nameščuje okupacijska oblast. Med članov teh postavljenih nameščenecv so osebe sumljive preteklosti. Antifašistični tisk je citiral številne dokaze, da je več znanih fa-

šistov na vodilnem mestu v teh nameščenih "odborih". Okupacijske oblasti so nadomestile takozvano "civilno stražo" na mesto narodne milice ljudskih odborov.

Ethnographical Boundaries in the Julian Region

(Reproduced from The Italy-Yugoslav Border, by Dr. A. E. Moodie, by kind permission of Messrs. George Philip and Son).

Enografična meja Julijske Krajine

Med "civilno stražo" je dosti stražnikov iz Musolinijevih časov, članov prejšnjih četnikov, in članov "črne roke". "Civilna straža", katera je skupaj z Nemci branila Trst pred Jugoslovansko Osvobodilno Armado, dalje se nahajajo v tej "civilni straži", jugoslovanski četniki in domobranci. Ti nameščenici zločinci za vzdrževanje "reda" v coni A pogostoma streljajo na antifašistične demonstracije. V zadnjih mesecih je bilo mnogo antifašističnih Italijanov kakor tudi Jugoslovancev umorjenih, ravno po teh fašističnih načelih in stražnikih, kateri so tlačili narod za časa Musolinija in Hitlerjeve gonje po teh pokra-

Churchill pozdravljen z boo v Angliji

Southampton — Precej hladen sprejem je čakal Mr. Churchill, ko se je povrnil iz svoje turneje po Združenih državah, čeprav trdi ali pa je bilo prej rečeno, da je šel na počitnice v Florido.

Ko so iz kralja iz parnika Queen Mary, so se slišali njemu nezaželeni klici. Če tudi dnevne vesti navajajo, da se je njegov prejem vršil med navdušenostjo spremljevalcev, so se slišali daleč močnejši klici znanim angleškim "buu", kar pa v prostih besedah ne pomeni drugega kakor "Odstrani se, tiho bodi, ali pa enostavno doli z njim". Saj nekdo med pristaniščnimi delavci je celo omenil: "Vrzi ga v morje."

Poročevalci so med tem bili radovedni, kaj on sam meni o svojem govoru u Fultonu, Mo. USA. "Prevladuje mnenje, da če se gre za drugi Munich, je potem popolnoma na svojem mestu, da se tudi obenem jasno pove", so pripomnili pri vprašanjih.

Njegova politična kariera je vsekakor doživela strahovite udarce z strani svobodoljubnega sveta, da jih ni mogoče preboleti.

prepovedano postavljati zmagovalne slavočke in odre za zborovanja ki bi se imela vršiti v ponovno mednarodni komisiji. Polkovnik Smuts je prepovedal konvencijo antifašističnih žen in mladine v Julijski Krajini, ki bi se imela vršiti 17. februarja. Ženskam in mladini v Trstu je bilo prepovedano poslati svoje zastopnice na svetovni kongres žen in mladine v Parizu in Londonu. Antifašistični časopisi se zaplenjajo vsaki dan.

Izobrazba in učenje mladine v coni A je bilo podeljeno zloglasnim kvizlingim učiteljem, kateri so zbežali iz Jugoslavije po nemškem porazu. Naprimer, ravnatelj ene šole je profesor Baraga, kateri je bil obsojen na smrt v Jugoslaviji zaradi sodelovanja z okupatorjem. Zastopniki okupacijske oblasti so se pred kratkim časom udeležili neke zabave katera je bila prirejena po fašistični tržaški mladini. Ta prireditelj se je obdržala prav v tisti dvorani kjer so 23. aprila 1944 Nemci in musolinijevi pripadniki obesili 51 talcev. Ta dogodek je provzročil veliko zgražanje med tržaškim prebivalstvom.

Na sam večer prihoda mednarodne komisije je fašistična sodruga skušala vprijeti nasilje in sprečevati izraz volje prebivalstva v coni A ki zahteva priključitev k demokratični Jugoslaviji.

Ziher!

400.000 PREMOKARJEV V ZDRUŽENIH DRŽAVAH IZŠLO NA STAVKO

Washington: — V ponedeljek 1. aprila je izšlo na stavko 400.000 premokarjev, ker se kompanija protivi podpisati novo pogodbo med delodajalci in United Mine Workers unijo (AFL).

Na tisoče večjih in manjših premogovnikov je ustavilo obrat mekega premoga. Premogarji so si vzeli za geslo: "Brez ugovora — ni dela!"

Po angleškem izvirniku priredil Mirko G. Kuhel

V novi usavi Federativne ljudske republike Jugoslavije se zrcalijo in izoblikujejo velike pridobitve v demokraciji in samovladi, ki so si jih izvojevali narodi te dežele med osvobodilno borbo, in te pridobitve se utrjujejo kot osnovna podlaga najvišje postave — ustave.

Posebno ministrstvo za Konstituantno je predložilo osnutke ustave objavilo 1. decembra 1945 in ga po državi široko razmnožilo. Naslednja dva meseca so se po celi Jugoslaviji sestajali državljani in organizacije — kulturne, civilne, delavske itd. — proučevale in diskutirale osnutek ter predložile popravke in dodatke. Končna oblika ustave, ki je bila sprejeta 31. januarja 1946, vključuje mnogo na ta način predlaganih sprememb.

Ustava v glavnem vtelesuje tiste principe, ki so bili postavljeni med vojno in so najprej dobili izraz v postavah o agrarni reformi, državljanstvu, svobodi tiska itd., ki so bile proglašene na prvih dveh zasedanjih AVNOJ-a (Antifašističnega večja narodnega osvobodjenja Jugoslavije) leta 1942 in 1943 ter na zasedanju provizoričnega skupščine v avgustu 1945. Določeno je, da se morajo te postavne pravne vsloglasiti z novo ustavo v teku šestih mesecev po sprejemu ustave — do 1. avgusta 1946. Ustava, ki sestoji v glavnem iz izražanja principov, pušča velike dele odprte za bodoči razvoj in dopolnitev.

TRI OSNOVNA NAČELA

Glavni osnovni principi ustave — ki zrcalijo velike osnovne pridobitve osvobodilne borbe — so trije. Prvi se tiče oblastne spremembe: Jugoslavija ima zdaj ljudsko vlado. Drugi se nanaša na spremenbo v socialno-ekonomskem sestavu, tretji pa na spremenbo v razmerju med raznimi narodnostmi, ki sestavljajo Jugoslavijo. Vse drugo v ustavi — državljanske pravice, ureditev vlade, sodišča itd., izvira iz omenjenih treh bistvenih pridobitev.

Šesti člen ustave pravi, da v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji izhaja vsa oblast iz ljudstva in pripada ljudstvu. Podoben odstavek se lahko najde v mnogih ustavah, toda v jugoslovanski pa je vsa ostala vsebina posvečena izpolnitvi te zaobljube. Spremembe, ki so omogočile to ljudsko oblast, so globoke. Ne samo, da je spremenjen sestav vlade, oziroma administrativni vstroj ter podlaga za oblast: sprememba je bila napravljena v samih koreninah sistema — revolucionarna sprememba, ki posega v vse vodilne dele. Namesto stare vladajoče velsrbske klike, ki je s pomočjo reakcionarnih skupin Hrvatske, Slovenije in drugih delov vladala Jugoslavijo preteklih 22 let, je ljudska Jugoslavija sedaj vzela oblast v svoje roke. To pomeni ljudstvo vse Jugoslavije, velika večina katerega je navadno delavstvo iz mest in vasi.

Ustava štiti ljudsko oblast na določen način. Ena primera je volivna postava, ki jamči posred-

ne volitve in tajno glasovanje. Izvoljenci so odgovorni svojim volivcem in zamorejo biti odpoklicani iz urada, ako ne delajo po volji ljudstva. Drugo jamstvo obvezuje razne državne organe, da branijo delovno ljudstvo in mu pomagajo obvarovati se pred gospodarsko zlorabo in izkoriščanjem. Demokratične pravice ljudstva so še bolj poudarjene v določbi, ki pravi, da ne more nihče imeti posebnih predprav ali privilegijev radi svojega rojstva, gospodarskega položaja itd.

Ustava v splošnem obvezuje vse državne organe, da sledijo ljudski volji pri razrešitvi vprašanj na način, da so državljani udeleženi pri reševanju tekočih zadev. Njorej bila le slučajnost, da se je Jugoslavija nazvala federativna ljudska republika. Je ljudska država v pravem pomenu besede v tem, da prvokrat v zgodovini dežele ljudstvo samo odloča, kaj je najbolje za veliko večino ljudstva.

SPREMEMBE V GOSPODARSKEM SESTAVU

Nov socialno-ekonomski sestav Jugoslavije je tesno povezan s bistveno spremembo. V gospodarskem sestavu so trije glavni razdelki: državna podjetnost, združniška podjetnost ter zasebna kapitalistična podjetnost, ki predstavljajo tri glavne oblike v razvoju jugoslovanske ekonomije. Državna podjetnost ima glavno vlogo v novem gospodarstvu dežele; v ljudski državi je to, pač razumljivo. Drugi vzrok za njeno važnost je dejstvo, da se je drža-

vna imovina precej povečala vsled zaseženja premoženja sovražnika in njegovih kolaboracionistov. To je tudi glavni gospodarski pogoj za veliko večino ljudstva v njegovem stremeljenju za družbeni napredek. Poleg tega pa tudi dovoljuje državi bolj izdatno kontrolo nad vso ekonomijo. Končno pa tudi omogoča razvoj splošnega programa za načrtno gospodarstvo.

Združniška podjetnost igra važno vlogo pri takem načrtu, toda pri tem ne sme biti nikake iluzije o kaki združniški državi. Faktično zamore združniška podjetnost obstojati le, če se more zanašati na državno ekonomijo za podporo, kadar koli je ta potrebna. Brez močne podpore od strani države bi združniška podjetnost zopet postala žrtev finančnih veleskupin, kakor se je dogajalo prej, in bi izgubila vse pravi pomen v življenju dežele.

Privatna podjetnost ostane važni del njenega ekonomskega življenja. Na en način ima republika kontrolo nad njo, kajti funkcijonira v okvirju splošnega načrta, drugače pa ji je v splošnem dovoljen normalni razvoj. Ampak lahko je razumeti, zakaj privatno podjetje ne sme biti rabljeno, da bi skupnost na kateri koli način škodovalo. Zasebna lastnina sme biti omejena in celo odvzeta, če ljudske koristi tako zahtevajo, toda le na podlagi zadevnega zakona in proti odškodnini.

Država daje smernice celokupnemu gospodarstvu države potom načrta, ki vključuje vse tri vrste (Nadaljevanje na 2 str.)

FAŠISTI OGROŽAJO MIR

Belgrad: — Maršal Tito je v svojem govoru v Jugoslovanskem parlamentu kateri ima svoje zasedanje ta teden, rekel da fašistični elementi z rožljanjem sablje v Trstu ogrožajo mir.

Dalje je v svojem govoru izjavil, da tuja vojska letala kršijo suverenost Jugoslavije z tem, da vkljub uradnim protestom dnevno vršijo svoje polete na Jugoslovansko o-

zemlje. Vršijo se tudi napadi na jugoslovanske armadne častnike, ter da se Jugoslovanom prepoveduje vstopati svoje oblasti v tržaški con. Dalje je rekel, da se zavezniške okupacijske oblasti ne obnašajo prijateljsko napram Jugoslaviji, ker dovoljujejo italijanskim fašističnim elementom, da prihajajo z vlakom in transportnimi avtomobili v Trst.

SOVJETSKA UNIJA ZA SODELOVANJE V U.N.O.

Moskva: — "Odločen namen Sovjetske Zveze je sodelovati in ostati v organizaciji združenih narodov, kar je bilo ponovno potrjeno na več krajih v Moskvi." Tako poročata dva zastopnika na odgovornih diplomatskih položajih. Pravita, da sta dobila zanesljiva akoravno ne uradna zagotovila v zadnjih par dneh.

"Sovjetska Zveza, polaga veliko važnost na organizacijo združenih narodov", je rekel dobro znani profesor in poznavalec svetovnih razmer, Alexander Leontijev, na enem njegovih govorov. Sovjetska Zveza smatra, da je U.N.O. zelo važna ustanova za ohranitev mednarodnega mira in varnosti.

Številne izjave ministrskega predsednika Stalina pričajo, da je tako. Ministrski predsednik Stalin je povdaril v njegovem odgovoru na vprašanja dopisnikov "Associated Press", da "moč te mednarodne organizacije temelji na principih enakopravnosti vseh držav in ne na principih nadvlade ene države nad drugo.

Naravno je, je nadaljeval Leontijev, "da različna mišljenja se pojavljajo pri številnih vprašanjih in problemih. Gotovo je, da bo nesporazum med velikimi silami, ampak naloga je da se težko-

če obvladajo in najde skupni sporazum in zaključke v mednarodnih zadevah. Mesto tega pa je naperjena živčna vojna proti U.S.S.R. Tuje časopisje razvija proti Sovjetsko kampanjo in razni propagandisti po svetu ogitirajo za novo vojno. Imperijalistične težnje se razvijajo v svetovni politiki in gotovi krogi v U.S. Ameriki še vedno poskušajo vporabiti "atomsko diplomacijo", da vpojenje narode volji ameriških imperialistov. Ampak, Sovjetska Zveza se dviga kot ogromna zapreka tem podžigalcem nove vojne."

Kaj z gospodarsko blokado Španije

Po dosedanjih poročilih dnevnih vesti je razvidno, da se Anglija in Amerika obotavljata pristati z Francijo v gospodarski blokadi Španije, čeprav sta pristali na to, da se pridružita obsodbi fašističnega režima generala Franka.

Medtem v kolikor so poročila resnična, Amerika je podpisala nadaljno pogodbo za izvoz olja v Španijo. Ta poteza nikakor ni v skladu z obsodbo fašističnega režima v Španiji, še manj pa v skladu s takozvano "belo knjigo" katera da vsebuje podatke o sodelovanju fašističnega režima generala Franka na strani Hitlerjeve Nemčije in Musolinijeve Italije, za časa vojne.

Čas je že davno potekel odkar je po vsej pravici v skladu protifašistične vojne, da se odstrani fašistični režim generala Franka, ter da priliko španskemu ljudstvu vzpostaviti vlado, kakršno pač želi in kakor zahtevajo interesi pravičnega mira v svetu.

ZA ČASA GRŠKIH VOLITEV UBITIH 20 OSEB IN VEČJE ŠTEVILO RANJENIH

Atene: — V Grčiji so se zadnje nedelje vršile takozvane volitve za parlament. Volitve so se vršile pod jako težkimi okoliščinami in nasilnem reakcije, katera je to priliko izkoristila za predzen napad na narod in za razbijanje njihovih zborovanj.

Kolikor je do sedaj znano, je ubitih 20 oseb in večje število ranjenih. Osvobodilni pokret (EAM) se ni udeležil volitev, ker je bilo to nemogoče, vsled razmer kakoršne so pripravili grški monarhisti in druga reakcija. Namesto tega so demokratične organizacije in stranke osvobodilnega gibanja prirejale zborovanja in objasnili, da so volitve legalna podlaga za one kateri nameravajo zopet vpostaviti kralja.

Te narodne prireditve so bile brutalno razbijane po policiji in vojaških odelkih, medtem so po ulicah Atene patrolirali tanki in vsa orožena sila je stala vedno pripravljena za vsako eventualnost. Samo britanskih čet se nahaja v Grški 50.000. Na dan volitev v Grčiji je izgledala dežela v obsednem stanju rajši kot, da bi izbirala svoje zastopnike v državno zbornico. Popolni rezultati še niso znani, reakcija pa seveda že vpije, da je zmagala in da je to "zmaga nad komunisti". Kar se tiče rezultata volitev je že od davno znano, da bodo v prilog monarhistov, najgršnje reakcije, ker so bili v naprej pripravljeni vsi načrti katere so podpirali Britanci.

MOSKOVSKA "PRAVDA" O POLITIKI VATIKANA

Moskva — Borisov je napisal v "Pravdi" obširnejši članek v pogledu politike Vatikana. Dokazano je, da je Vatikan v težkih letih vojne proti temnim silam Hitlerja vodil Hitlerju prijazno politiko. Članek se glasi:

"Observatore Romano" ne štedi z besedami in surovimi izrazi v svojem odgovoru "Pravdi", kjer poskuša oprati fašistično politiko papeža Pija XII. Jeza vaticanškega glasila je popolnoma prirodna in razumljiva, saj izpodbija nepobitnih dokazov ni nobeno hvaležno opravilo, medtem pa "Observatore Romano" ne pobija, ampak nasprotno potrjuje vse, kar je "Pravda" trdila.

Konkordat, ki je bil sklenjen leta 1939, je bil z zadovoljstvom sprejet od obeh strani, precej komentarjev pa trdi, da je bil konkordat priključen še tajni sporazum. Na vsak način pa sta bila na pogodbi o konkordatu dva podpisnika, podpis Franza von Papena, ki je zbližal Hitlerja in papeža ter podpis kardinala Evgena Pa-

cellija, sedanjega papeža Pija XII.

Prvi (von Papen) je na zatožni klopi v Nurembergu, medtem ko poizkuša drugi z vsemi silami, da bi se rešil.

Borisov navaja knjigo, ki jo je avgusta 1945, izdalo v francoski katoliški podjetje za izdajanje knjig in ki vsebuje papeške listnine, izdane med vojno.

"Najbolj značilno za vse papeške listnine je to, da niti na enem mestu ne obsoja zločinskih fašističnih sil, ki so odgovorne za trpljenje trolkih narodov", pravi Borisov. "Med tem ko je mogoče misliti, da v prvih letih vojne Vatikan ni mogel odkrito izražati svojega mnenja o fašizmu zaradi svojega geografskega položaja, bi mogel to nemoteno napraviti, ko so zavezniški osvobodili Rim, česar pa nikoli ni napravil."

V tem se do dela razodeva politika Vatikana napram fašizmu in po fašizmu storjenih zločinov. Seveda sv. oče ni smatral za potrebno obsoditi kaj takega!

Zelo čudno prikazen predstavlja Gouzenko

Pred nedavnem je govoril premier King ter v svojem govoru poudaril, da ne misli, da bi sedanja razprava o ogledstvu mogla povzročiti prelomitev diplomatskih odnosov med Kanado in Sovjetsko Unijo. Tega si seveda ne želi kanadski narod tudi ne narodi Sovjetske Unije, kateri so si v teku druge svetovne vojne utrili dobre odnose, da željo, da se ti odnosi po skončani vojni še bolj tesno združijo posebno pri rekonstrukciji. Kanadski narod nima nobene koristi ako bi bila Sovjetska Unija prisiljena iskati gotova naročila za rekonstrukcijo dežele prizadete z vojno kje v kak drugi državi, medtem ko bi tako naročila lahko se proizvajala v Kanadi. To je sicer vprašanje, katero se tiče kanadskega naroda v splošnem in zlasti v ekonomskih ozirih. Kajti sploh ni mogoče zamisliti predvojno dobo brezdelja in reliefne podpore, katere posledice so še dandanes zelo občutne v narodnih kakor tudi gospodarskih ozirih.

Toda če eden trezno zasleduje tekočo razpravo o ogledstvu, ne more priti do drugega zaključka kakor, da bo zelo precej časa predno se morejo vzpostaviti normalni in zaupni odnosi med obema državama. Dnevno časopisje je več kot prenatrpano z raznimi predskidi in izjavami. Več kot preveč se sliši in se slišala obtožba zoper uslužbenca vojnega atašea Sovjetske Unije. Dosedanje izpovedovanje poglavitve priče v tem oziru kakor trdi državna komisija, je izpovedano po Igoru Gouzenku, uslužbencu pri vojnem atašeu. On izpoveduje že nekoliko dni v tej razpravi o številnih "dokazih", kako da se je sicer po code sistemu poročalo o tajnih informacijah, ki so jih dajali posamezni državni uslužbenci v Kanadi.

Med obtoženci se nahaja tudi Fred Rose, narodni poslanec v federalnem parlamentu, član delavske progresivne stranke. Njegov odvetnik Mr. Cohen kateri je pri navzoči razpravi, je nekajkrat posegel v zadevo, katere po njegovem mnenju ne spada v zvezo z obtožbo, dasi se je razpravljala na predsojdiščnem zaslišanju. Njegova pripomba glede čudne prikazen Gouzenka, je vsled tega zelo značilna.

Mr. Cohen, potem ko je primerjal posamezne paragrafe zakona za zaščito države, ki je bil sprejet takoj v začetku vojne, kateri pa na tipičen način daja možnost za obsodbo v slučaju enostavne sumne, je primerjal osebnost Gouzenka, rekoč:

"Nobenega dvoma ni, da je tukaj proti nas glavna priča Gouzenko. Radi hvaležnosti za njegovo izpoved, ki jo je podal v zvezi z ogledstvom, želim slediti stopnjama izpoved tega učnega prijatelja, kateri se ozira nazaj v svojo šolsko dobo.

Gouzenko je rojen v majhni vasi, ne daleč Moskve. Deset let je hodil v pripravišniško in dve leti v arhitekturno šolo. Študiral je arhitekturo v Moskvi. Verjetno je, da sta bila njegova stariša poštna in prav ponižna kmeta. Trenotno nimam kaj komentirati o tem, da je bil nezadovoljen v Sovjetski Uniji, kjer je imel priliko se šolati deset let v ljudski šoli, zatem dve leti pohajati študije arhitekture. Vsekakor sem pa ponosen z njegovim mišljenjem o Kanadi (namreč v prejšnjem zaslišanju Gouzenku je izjavil, da je šel v Kanadi spoznal pravo "demokracijo" zlasti za časa zadnjih državnih volitev. op. prev).

Radoveden pa sem, če ima tukaj deček tako pohlevnega farmerja isto priliko za šolanje, kakor jo je imel on? To je vsekakor postranski vprašanje, je pripomnil Cohen.

Življenje med 1941 in 1943 letom je moralo biti zares zelo črno za Gouzenka. Takrat so Nemci zavzeli že velik del sovjetske zemlje. On, se je pa nahajal v višji šoli na pouku in izkoriščal ruske vojne napore. Če tudi se mu je godilo sicer daleč boljše kakor navadnemu državljanu, on je zelo trpel. V letu 1943 je prišel v Kanado, kot uslužbenec pri vojnem atašeu. In čudno. V Kanadi ni našel takega pustošja, ki ga je povzročila vojna, kakor v Sovjetski Uniji. Zato pravi, da je nemogoče primerjati žrtvam, ki jih je doprinesla Sovjetska Unija za rešitev človeštva. To je najbrž vsled njenega geografičnega položaja. On je vsekakor človek, kateri menda najbolj ve o tem.

NEKAJ KAR JE ZARES ČUDNO

Gouzenko nam izpoveduje, da je že nekoliko mesecev pred septembrom se zavedal kaj se dela v uradu vojnega atašea. Tukaj nam opisuje neštete dokumente kot dokaz, da so bili izvaobljeni štiri agenti, ki so delali za sovjetsko ambasado. Od teh štirih dva sta bila Fred Rose in Sam Carr.

Tukaj je nekaj zares nenavadnega. Ako je Gouzenko res našel naš način življenja kot podlago da razkrije vse tajne akte obtožene stranke, katere je tudi on sam sodelavec in pomočnik ogledstva, on seveda želi napraviti čimvečje razkritje, da razkrije načelnike tega zahrbtnega gibanja. In načelnika v tem oziru po njegovem mišljenju sta, Fred Rose in Sam Carr.

V posebni skrinji je našel dokumente od Lunana. Kje pa je dokument, da je bil Sam Carr eden od agentov, ki so izvaobljali druge? Kje je dokument, da je on res bil tak agent? Zasiurno, da bi bil vzel sicer poglavitve dokumente in jih prihranil. On jih je seveda zelo skrbno izbiral. Verjetno je, da jih ni kar tja vendar zgrabil in pripravil za potrdilo.

Da — on jih je preračunano izbral. Jasnno je, da je torej izbral take z katerimi naj razkrije celo nesramno — zapletništvo.

Pri tem je Mr. Cohen postavil vprašanje sodniku rekoč: Zakaj ne vprašate Gouzenka, kje so ti dokumenti? Seveda sodnik je zavrnil odvetnika Cohena, češ čih je imel. Na to mu je odgovoril Cohen, seveda bi jih imel tudi tukaj. Naj vsled tega analiziram Gouzenkovo akcijo. On je najprej odšel z dokumenti k gotovim časopisom, zatem je odšel ministrstvu pravde, odšel zopet nazaj k časopisom in naposled v urad za državljanstvo. Končno je odšel domov. Toda šele drugo jutro je odšel v urad državne policije, RCMP.

Toraj tukaj je človek uposlen v uradu zunanje ambasade kateri ve, kaj se dela v Ottavi, kateri tudi si ne more pomagati kakor priznati, da je za časa vojne državna policija skrbela in branila državo pred gotovo sabotažo.

Seveda Gouzenko nam ne more dati še omenjenih dokumentov. On pravi, da se jih spominja, da so bili odposlani v Sovjetsko Unijo in sicer v obliki tajne pisave (šifre). Toda kako naj ve, kakšna je bila njihova vsebina in kaj je sploh pomenila?

Zatem je Mr. Cohen navedel cel niz primerov o posameznih ljudeh, kova — tipičnega kova kakor je Gouzenko, kakor tudi pomen zakona o državni zaščiti. Dejal je, če bi bil slučajno povabljen na gostijo v sovjetsko ambasado in imel podpis sovjetskega uradnika v žepu, bi po zakonu državne zaščite spadal pod obsodbo. Prav zato nimam namena tukaj izpraševati glavno pričo, ampak pripraviti vprašanje za sodiščno razpravo v obrambi obtoženih katere tukaj zastopam.

Pismo iz Gore pri Sodražici

Spodaj priobčujemo pismo katerega je dobila in nam ga poslala v priobčitev Mrs. Carolina Jurečič Schumacher, Ont.

Pismo je dobila od svoje prijateljice iz starega kraja Marije Ivančič, iz Gore pri Sodražici. Pismo se glasi:

Predraga tovarišica Karolina!

Prejela sem prav z veseljem Tvoje sočustveno pismo. Kje sem pričakovala tako globokega sočutja do trpeče slovenske matere. Res, bodimo si vse slovenske matere sestre, tudi z vami onkraj oceana.

Veliko trpljenje in žrtve, ki smo jih me na slovenski zemlji pretrpele, naj nas še tesnejše poveže med seboj tudi če smo po daljavi tako oddaljene. Bodimo tudi sedaj v miru povezane, — tako tesno povezane, da nas noben vihar ne razveže.

V štiri letni borbi in trpljenju in krvi, ki je na globoko napojila našo sveto zemljo, kri slovenskih mučnikov ne sme ostati zastoj. Vsi narodi, brez izjeme, naj se zavedajo, da je naša slovenska kri prelila tudi za naš Trst, za našo solčno Gorico. Vsi narodi se pa žal, tega ne zavedajo še danes. Vsi požgani Slovenci Primorski domovi, kličejo proti nemu. Kar je naše to zahtevamo! Tujeja nečemo, a svojega ne damo.

Kako ste živeli v Ameriki?

Narod se je znal kako boriti in bo znal tudi kako vladati

Montreal — Cenjeni urednik Edinosti! Priloženo dobiš original pisma z sliko, ki sem ga prejel od mojega brata — Partizana. Naj ga dobro prečitajo oni, ki venomer rengajo in kritizirajo, kako ni dobro v FLR. Jugoslaviji; da zakaj narod ne dobiva pake, katere od tukaj pošiljamo. Zakaj hoče država prevzeti moje posestvo ako ne pošljem ženi pooblastilo? Zakaj država ne stane na prste veržnikom, kateri prodajajo in kupujejo sv. po 222 din. Sami se pa seveda izražajo da bi tudi oni to delali ako bi imeli priliko.

Vsaka in čeprav najmanjša krivica se pripisuje vladni Tita. Po njihovem govorjenju je sam Tito nekašen "švercar." Moj odgovor vsem takim, kateri tako kričite (No saj to največ kadar je glava pod vplivom alkohola), dajte prst na usta in roko na srce, kadar ste trezni in kadar ste sami gospodjari svoje pameti, sem siguren da ne bi tega govorili, še posebej kadar bi premislili, zakaj so se narodi Jugoslavije tako herojsko borili. Ali mogoče zato, da bi zopet nazaj prišli vsi oni stari vladarji, kateri so pustili narode Jugoslavije usodi v najbolj kritičnem trenutku, ko jih je narod najbolj potreboval, da bi se postavili v prve vrste, povedli narode in z njimi šli na čelu v dobro — v boj proti krvočelnemu sovražniku fašizmu — za svobodo in čast naroda?

Ne. Dinar in dolar patrioti tega niso storili. Bežali z kraljem Petrom na čelu v tujino. In seveda kam drugam kakor v London. Ne vem kako izgleda London kakor mesto. Vem pa, da mora biti precej lepo, vsaj za take skupine, ker se je vsaka zaletela tja. Tam so jih pa zopet z največ veselja sprejeli. Uživali so tako težko plačan denar od siromašnega naroda v Jugoslaviji, katerega so protipostavno odnesli s sabo.

Narodi Jugoslavije, ko so videli pred kakšno usodo jih postavljala doba in zlasti do zob oborožena nemška fašistična vojna mašina, niso pomišljali, temveč zgrabili za orožje, kakršne koli vrste in se junško borili za svoje svete pravice — staro pravdo. Z lastnimi življenji so branili voljo pod svoje svete zemlje, polagali svoja življenja na oltar svobode in pravice. Odhod in na kakšen način si potem mi tukaj lastimo pravico, da bi jim sedaj ukazovali, niso nam postopajo, kako naj delajo, zakaj se ne dobi to in ono, zakaj se dela to in to tako? Po mojem mnenju mi nimamo kaj prigovarjati, še manj kritizirati radi posameznih stvari, katere nam niso poznane in si jih tudi ne moremo pravilno predstaviti, da bi mogli dosledno njčite spadal pod obsodbo. Prav zato nimam namena tukaj izpraševati glavno pričo, ampak pripraviti vprašanje za sodiščno razpravo v obrambi obtoženih katere tukaj zastopam.

Izgleda, da poedini so samo površno čitali pisma iz starega kraja. Namesto da bi se poglobili

Vem, da ste sočustvovali z nami v domovini, pa žal nam niste mogli pomagati. Kajti med nami in vami je bil velik prepad, a danes se je ta prepad zarasel. Danes smo se zblížali z vsem. Danes nam živimo eden za drugega, delajmo eden za drugega, dokler nam je usojeno to zemsko življenje. Moja leta so že precejšnja, a tuga in trpljenje me še niso uklonile. Tudi danes še delam za narod. Saj cela Gora zna, da se ima povečini zahvaliti še meni, da ni vse požgano in uničeno še to kar je še ostalo. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je bila, — "Kar hočeš, da drugi tebi ne storijo, — ti ne stori drugim." A, žal pri nas v Sloveniji ni bilo tako. Brat se je boril proti bratu. Brat, brata je moral in zato je bilo toliko žrtv. Naš Slovenski narod se je bil popolnoma spozabil in je poslušal krive preroke in še celo danes jih posluša. To je najbolj žalostno, da se narodi še danes niso izpametovali.

Končam svoje vrstice in si želim da se me še kdaj spominjaš. Tudi Tebi izrekam sožalje na izgubi, a hvala Bogu Tvoja družina se je nazaj izpravila, a moja žal nikdar več. Bodi mi pozdravljena tisočkrat in spominjaj se Slovenske matere še dalje.

Prejmi srčne pozdrave Ti in Tvoja družina od Pavle hčerke in od mene

Ivančič Marija, predsednica K. Ljud. Odbora, Gora. 27 P. Sodražica, Slovenija.

v njihove težkoče, njihove napore, njihovo izpropano domovino, si predstavili kaj človek more narediti pravnih rok na pogorišču, jih je prevzela sorodniška in sebična zamisel, kaj pa moji. Ali sploh dobijo kaj? Izgleda kakor da pozabljajo na dejstvo, da čeprav so narodi Jugoslavije pod vodstvom maršala Tita zmagovali na vseh bojnih črtah proti moderne vojske in modernega orožja, da jih je pri vsemu temu vodil nekakšen sv. duh, in ne človek, prav iz njihove sredine. Ako so znali kako zmagati nad sovražnimi fašističnimi osvajalci in njihovimi hlapci, bodo seveda znali tudi kako vladati in deliti si med sabo gotove stvari za splošni življenjski, gospodarski in državniški podvig.

Moj brat mi piše takole:

Dragi brat! Dam Ti vedeti da sem prejel Tvoje pismo za katero Ti se lepo zarvaljujem. Dobil sem pa tudi dosedaj dva časopisa z katerima sem zelo zadovoljen. Saj jih bere skoraj cela vas. Sporočim Ti tudi, da sem sedaj po 28 mesecih mojega partizanstva prost. Sedaj bom pa malo časa doma, da se kaj ustanovi naša rešetarska zadruga in potem bom po malo zopet šli z našo suho robo po svetu tako, da nam drugega ne kaže kakor se lotiti naše obrti.

Sedaj zaenkrat moje razmere doma so bolj trde, ker ni nobene zasluga. No, to ne gre samo meni tako, ampak na splošno vsem dokler se malo ne uredi. Upamo pa, da se bo vse uredilo dobro. Vsa začetak je težak, pa je tudi ta.

Sedaj ko sem demobiliziran sem mislil, da si bom malo odpohčil in okrepčal živce. Pa kakor vidim bo treba sedaj še bolj prijeti za delo in posebno sedaj pri obnovi, kjer je veliko dela in potrebno dobrih ter zanesljivih ljudi, da bodo res opravljali zvesto svoje naloge in z tem pomagali graditi svobodno domovino.

Tvoj brat

Tako se glasi torej pismo od mojega brata, katero ne potrebuje komentarja.

Leo Prijatelj

Se enkrat Te srčno pozdravljam.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Širite čitajte in postanite naročnikom Edinosti

med posameznimi kraji, okrožji in okrajih, med posameznimi šolami itd. Mnogo naših mladincev in mladink je že proglašeni za udarnika, vem pa, da se bo to število povečalo posebno v predkongresnem tekmovalju. Po šolah se bodo izvedle defašizacije morebit se skritih simpatizerjev fašistov, prirejala se bodo politična predavanja itd.

Ker sem slučajno bila v Ljubljani za časa javne razprave proti vojnim zločincem, med katerimi je bilo navzočih več duhovnikov, Ti povem naslednje:

Potek razprave so prenašali preko zvočnikov in ljubljanske ulice so bile nabit polne poslušalcev. Ljudje so s zadoščenjem poslušali zagovore največjih zločincev, ki so vršili nepopisna dejanja nad svojimi lastnim narodom. Pod črni duhovniški suknjami so se skrivale največje zveri, ki so trpinčile zaveden slovenski narod, ki se je boril za svoj obstanek.

Poslušala sem to razpravo. Prišla sem ravno iz pisarne, ko se je zagovarjal metkiški prost Klemenčič po imenu. Bil je prvi in glavni organizator bele garde v Belikrajini. Ko se je zagovarjal (saj jezike so imeli precej dobre, človek bi lahko rekel, da so najboljši ljudje) je bila vsaka družba beseda, ne . . . nevem. . . nisem. . . itd. Seveda so bili vsi izgovori brez uspeha, saj so pričevali javno povedale in dokazale njihove podlosti. Nastopila je kot priča tudi mati iz Krasnice, katere sin je bil v partizanih že od leta 1942 in ko so ga belogardisti ujeli, so mu polomili roke, pred tem si je moral sam kopati lastni grob. Na smrt ga je obsodilo ravno ta prost, ki se pa pri zagovoru sploh tega ni spominjal, čeprav vsa Belikrajina ve o tem, da je bil največja zver. Toda ljudstvo se prav dobro spominja vsega kar je preživelo v dneh osvobodilnega boja, dobro se spominja vseh grozot, vsega terorja in kdo je vsega tega kriv.

Imamo tudi v naših rokah, nekdanji nepremagljivega generala Rupnika. Saj domača reakcija ga je težko pričakovala. Toda prišel bo pred ljudstvo, katero bo izkreklo obsodbo za vse njegove zločine nad tem največjim izdajalcem slovenskega naroda. Ne vem, če bo zadostovala. Ljubljana ozir. ulice, ker marsikatera sedemdesetletna žena si želi priti na dan sodbe v Ljubljano, da si vsaj malo zadosti za udarce, ki jih je marsikatera slovenska mati prejela od tega ali onega domačega izdajalca ali tujega okupatorja. Žal mi je, da tega ne morete videti vsi, ki ste v tujini mislili na nas, nam pomagali v dneh našega boja za življenje in obstoj našega naroda.

Prav mnogo najlepših pozdravov od hčerke,

Mimice

Širite čitajte in postanite naročnikom Edinosti

med posameznimi kraji, okrožji in okrajih, med posameznimi šolami itd. Mnogo naših mladincev in mladink je že proglašeni za udarnika, vem pa, da se bo to število povečalo posebno v predkongresnem tekmovalju. Po šolah se bodo izvedle defašizacije morebit se skritih simpatizerjev fašistov, prirejala se bodo politična predavanja itd.

Ker sem slučajno bila v Ljubljani za časa javne razprave proti vojnim zločincem, med katerimi je bilo navzočih več duhovnikov, Ti povem naslednje:

Potek razprave so prenašali preko zvočnikov in ljubljanske ulice so bile nabit polne poslušalcev. Ljudje so s zadoščenjem poslušali zagovore največjih zločincev, ki so vršili nepopisna dejanja nad svojimi lastnim narodom. Pod črni duhovniški suknjami so se skrivale največje zveri, ki so trpinčile zaveden slovenski narod, ki se je boril za svoj obstanek.

Poslušala sem to razpravo. Prišla sem ravno iz pisarne, ko se je zagovarjal metkiški prost Klemenčič po imenu. Bil je prvi in glavni organizator bele garde v Belikrajini. Ko se je zagovarjal (saj jezike so imeli precej dobre, človek bi lahko rekel, da so najboljši ljudje) je bila vsaka družba beseda, ne . . . nevem. . . nisem. . . itd. Seveda so bili vsi izgovori brez uspeha, saj so pričevali javno povedale in dokazale njihove podlosti. Nastopila je kot priča tudi mati iz Krasnice, katere sin je bil v partizanih že od leta 1942 in ko so ga belogardisti ujeli, so mu polomili roke, pred tem si je moral sam kopati lastni grob. Na smrt ga je obsodilo ravno ta prost, ki se pa pri zagovoru sploh tega ni spominjal, čeprav vsa Belikrajina ve o tem, da je bil največja zver. Toda ljudstvo se prav dobro spominja vsega kar je preživelo v dneh osvobodilnega boja, dobro se spominja vseh grozot, vsega terorja in kdo je vsega tega kriv.

Imamo tudi v naših rokah, nekdanji nepremagljivega generala Rupnika. Saj domača reakcija ga je težko pričakovala. Toda prišel bo pred ljudstvo, katero bo izkreklo obsodbo za vse njegove zločine nad tem največjim izdajalcem slovenskega naroda. Ne vem, če bo zadostovala. Ljubljana ozir. ulice, ker marsikatera sedemdesetletna žena si želi priti na dan sodbe v Ljubljano, da si vsaj malo zadosti za udarce, ki jih je marsikatera slovenska mati prejela od tega ali onega domačega izdajalca ali tujega okupatorja. Žal mi je, da tega ne morete videti vsi, ki ste v tujini mislili na nas, nam pomagali v dneh našega boja za življenje in obstoj našega naroda.

Prav mnogo najlepših pozdravov od hčerke,

Mimice

Širite čitajte in postanite naročnikom Edinosti

med posameznimi kraji, okrožji in okrajih, med posameznimi šolami itd. Mnogo naših mladincev in mladink je že proglašeni za udarnika, vem pa, da se bo to število povečalo posebno v predkongresnem tekmovalju. Po šolah se bodo izvedle defašizacije morebit se skritih simpatizerjev fašistov, prirejala se bodo politična predavanja itd.

Ker sem slučajno bila v Ljubljani za časa javne razprave proti vojnim zločincem, med katerimi je bilo navzočih več duhovnikov, Ti povem naslednje:

Potek razprave so prenašali preko zvočnikov in ljubljanske ulice so bile nabit polne poslušalcev. Ljudje so s zadoščenjem poslušali zagovore največjih zločincev, ki so vršili nepopisna dejanja nad svojimi lastnim narodom. Pod črni duhovniški suknjami so se skrivale največje zveri, ki so trpinčile zaveden slovenski narod, ki se je boril za svoj obstanek.

Poslušala sem to razpravo. Prišla sem ravno iz pisarne, ko se je zagovarjal metkiški prost Klemenčič po imenu. Bil je prvi in glavni organizator bele garde v Belikrajini. Ko se je zagovarjal (saj jezike so imeli precej dobre, človek bi lahko rekel, da so najboljši ljudje) je bila vsaka družba beseda, ne . . . nevem. . . nisem. . . itd. Seveda so bili vsi izgovori brez uspeha, saj so pričevali javno povedale in dokazale njihove podlosti. Nastopila je kot priča tudi mati iz Krasnice, katere sin je bil v partizanih že od leta 1942 in ko so ga belogardisti ujeli, so mu polomili roke, pred tem si je moral sam kopati lastni grob. Na smrt ga je obsodilo ravno ta prost, ki se pa pri zagovoru sploh tega ni spominjal, čeprav vsa Belikrajina ve o tem, da je bil največja zver. Toda ljudstvo se prav dobro spominja vsega kar je preživelo v dneh osvobodilnega boja, dobro se spominja vseh grozot, vsega terorja in kdo je vsega tega kriv.

Imamo tudi v naših rokah, nekdanji nepremagljivega generala Rupnika. Saj domača reakcija ga je težko pričakovala. Toda prišel bo pred ljudstvo, katero bo izkreklo obsodbo za vse njegove zločine nad tem največjim izdajalcem slovenskega naroda. Ne vem, če bo zadostovala. Ljubljana ozir. ulice, ker marsikatera sedemdesetletna žena si želi priti na dan sodbe v Ljubljano, da si vsaj malo zadosti za udarce, ki jih je marsikatera slovenska mati prejela od tega ali onega domačega izdajalca ali tujega okupatorja. Žal mi je, da tega ne morete videti vsi, ki ste v tujini mislili na nas, nam pomagali v dneh našega boja za življenje in obstoj našega naroda.

Prav mnogo najlepših pozdravov od hčerke,

Mimice

Širite čitajte in postanite naročnikom Edinosti

med posameznimi kraji, okrožji in okrajih, med posameznimi šolami itd. Mnogo naših mladincev in mladink je že proglašeni za udarnika, vem pa, da se bo to število povečalo posebno v predkongresnem tekmovalju. Po šolah se bodo izvedle defašizacije morebit se skritih simpatizerjev fašistov, prirejala se bodo politična predavanja itd.

Ker sem slučajno bila v Ljubljani za časa javne razprave proti vojnim zločincem, med katerimi je bilo navzočih več duhovnikov, Ti povem naslednje:

Potek razprave so prenašali preko zvočnikov in ljubljanske ulice so bile nabit polne poslušalcev. Ljudje so s zadoščenjem poslušali zagovore največjih zločincev, ki so vršili nepopisna dejanja nad svojimi lastnim narodom. Pod črni duhovniški suknjami so se skrivale največje zveri, ki so trpinčile zaveden slovenski narod, ki se je boril za svoj obstanek.

Poslušala sem to razpravo. Prišla sem ravno iz pisarne, ko se je zagovarjal metkiški prost Klemenčič po imenu. Bil je prvi in glavni organizator bele garde v Belikrajini. Ko se je zagovarjal (saj jezike so imeli precej dobre, človek bi lahko rekel, da so najboljši ljudje) je bila vsaka družba beseda, ne . . . nevem. . . nisem. . . itd. Seveda so bili vsi izgovori brez uspeha, saj so pričevali javno povedale in dokazale njihove podlosti. Nastopila je kot priča tudi mati iz Krasnice, katere sin je bil v partizanih že od leta 1942 in ko so ga belogardisti ujeli, so mu polomili roke, pred tem si je moral sam kopati lastni grob. Na smrt ga je obsodilo ravno ta prost, ki se pa pri zagovoru sploh tega ni spominjal, čeprav vsa Belikrajina ve o tem, da je bil največja zver. Toda ljudstvo se prav dobro spominja vsega kar je preživelo v dneh osvobodilnega boja, dobro se spominja vseh grozot, vsega terorja in kdo je vsega tega kriv.

Imamo tudi v naših rokah, nekdanji nepremagljivega generala Rupnika. Saj domača reakcija ga je težko pričakovala. Toda prišel bo pred ljudstvo, katero bo izkreklo obsodbo za vse njegove zločine nad tem največjim izdajalcem slovenskega naroda. Ne vem, če bo zadostovala. Ljubljana ozir. ulice, ker marsikatera sedemdesetletna žena si želi priti na dan sodbe v Ljubljano, da si vsaj malo zadosti za udarce, ki jih je marsikatera slovenska mati prejela od tega ali onega domačega izdajalca ali tujega okupatorja. Žal mi je, da tega ne morete videti vsi, ki ste v tujini mislili na nas, nam pomagali v dneh našega boja za življenje in obstoj našega naroda.

Prav mnogo najlepših pozdravov od hčerke,

Mimice

Širite čitajte in postanite naročnikom Edinosti

med posameznimi kraji, okrožji in okrajih, med posameznimi šolami itd. Mnogo naših mladincev in mladink je že proglašeni za udarnika, vem pa, da se bo to število povečalo posebno v predkongresnem tekmovalju. Po šolah se bodo izvedle defašizacije morebit se skritih simpatizerjev fašistov, prirejala se bodo politična predavanja itd.

Ker sem slučajno bila v Ljubljani za časa javne razprave proti vojnim zločincem, med katerimi je bilo navzočih več duhovnikov, Ti povem naslednje:

Potek razprave so prenašali preko zvočnikov in ljubljanske ulice so bile nabit polne poslušalcev. Ljudje so s zadoščenjem poslušali zagovore največjih zločincev, ki so vršili nepopisna dejanja nad svojimi lastnim narodom. Pod črni duhovniški suknjami so se skrivale največje zveri, ki so trpinčile zaveden slovenski narod, ki se je boril za svoj obstanek.

Poslušala sem to razpravo. Prišla sem ravno iz pisarne, ko se je zagovarjal metkiški prost Klemenčič po imenu. Bil je prvi in glavni organizator bele garde v Belikrajini. Ko se je zagovarjal (saj jezike so imeli precej dobre, človek bi lahko rekel, da so najboljši ljudje) je bila vsaka družba beseda, ne . . . nevem. . . nisem. . . itd. Seveda so bili vsi izgovori brez uspeha, saj so pričevali javno povedale in dokazale njihove podlosti. Nastopila je kot priča tudi mati iz Krasnice, katere sin je bil v partizanih že od leta 1942 in ko so ga belogardisti ujeli, so mu polomili roke, pred tem si je moral sam kopati lastni grob. Na smrt ga je obsodilo ravno ta prost, ki se pa pri zagovoru sploh tega ni spominjal, čeprav vsa Belikrajina ve o tem, da je bil največja zver. Toda ljudstvo se prav dobro spominja vsega kar je preživelo v dneh osvobodilnega boja, dobro se spominja vseh grozot, vsega terorja in kdo je vsega tega kriv.

Imamo tudi v naših rokah, nekdanji nepremagljivega generala Rupnika. Saj domača reakcija ga je težko pričakovala. Toda prišel bo pred ljudstvo, katero bo izkreklo obsodbo za vse njegove zločine nad tem največjim izdajalcem slovenskega naroda. Ne vem, če bo zadostovala. Ljubljana ozir. ulice, ker marsikatera sedemdesetletna žena si želi priti na dan sodbe v Ljubljano, da si vsaj malo zadosti za udarce, ki jih je marsikatera slovenska mati prejela od tega ali onega domačega izdajalca ali tujega okupatorja. Žal mi je, da tega ne morete videti vsi, ki ste v tujini mislili na nas, nam pomagali v dneh našega boja za življenje in obstoj našega naroda.

Prav mnogo najlepših pozdravov od hčerke,

Mimice

Širite čitajte in postanite naročnikom Edinosti

med posameznimi kraji, okrožji in okrajih, med posameznimi šolami itd. Mnogo naših mladincev in mladink je že proglašeni za udarnika, vem pa, da se bo to število povečalo posebno v predkongresnem tekmovalju. Po šolah se bodo izvedle defašizacije morebit se skritih simpatizerjev fašistov, prirejala se bodo politična predavanja itd.

Ker sem slučajno bila v Ljubljani za časa javne razprave proti vojnim zločincem, med katerimi je bilo navzočih več duhovnikov, Ti povem naslednje:

Potek razprave so prenašali preko zvočnikov in ljubljanske ulice so bile nabit polne poslušalcev. Ljudje so s zadoščenjem poslušali zagovore največjih zločincev, ki so vršili nepopisna dejanja nad svojimi lastnim narodom. Pod črni duhovniški suknjami so se skrivale največje zveri, ki so trpinčile zaveden slovenski narod, ki se je boril za svoj obstanek.

